

En record de Manel Marí (1975-2018)

Notes disperses a un quadern (2016-2019)

per Bartomeu Ribes

1-III-2016

El poema demana sempre independència.

17-III-2016

Ser-hi, perquè s'hi ha de ser, en el poema. Llavors hi ha l'escapada, també el desplaçament cap allà on et trobes tu, ara mateix, o hi vas i hi entres.

15-IV-2016

La bellesa de no poder entendre'ns encara una mica més sense el silenci.

27-IV-2016

Escriure versos solts i abandonar-los.

4-X-2016

Aquests papers dels quals ja no en faré res.

—o0o—

14-I-2017

La peresa és saber que s'ha de fer tot i adonar-se'n de la pròpia incapacitat de fer-ho.

18-I-2017

Migdia implacable. Desil·lusió i dificultats de cara a actuar com caldria, si ho sabés fer. Dies del màxim fred de l'any. He acabat de llegir, per fi, i m'ha costat una mica, «Memorias del estanque», d'Antonio Colinas. Dualitat. La recerca dels orígens i la incertesa que és present i probabilitat futura. Tanmateix, com que s'ha d'aprendre del que ens resulta prou difícil d'acceptar, en prenc nota; «Cuando la filosofía renuncia a su significación original —el amor a la sabiduría— no proporciona ya materia para la búsqueda de la plenitud de ser.»

19-I-2017

La vergonya s'amaga dins de tot de les ganexes (necessitat) d'escriure. És una vergonya que ens denunciaria i per això la toleram i ens segresta durant molt de temps.

7-II-2017

El subconscient del silenci.

—o0o—

11-V-2018

Aprofita que el silenci puja en amunt. I que intercedeix per entre les altures. Fixa't només en com el silenci, ell tot sol, o a compte teu, pensa, pensau.

9-VI-2018

«La hierba errante», Ozu, 1959. Faig moltes fotos de la pel·lícula a la pantalla de l'ordinador. Dissabte a la tarda. Quatre gotes. Calor.

21-VI-2018

No tenc records quan vull només l'oblit que me deixa atònit. Comença l'estiu.

22-VI-2018

Els poemes ja no volen dir res. Primer bany d'enguany

al caló des Moro. La nit arriba i l'ombra ha estat com el dia. T'estimes. M'estimes. El llenguatge dorm com un nounat que no desperta mai. Flexible amor del llamp que trona, enrampa! La benvolguda carn adolescent que resta en el record. Com un illot.

23-VII-2018

Rememorant el «Tant se val, n'hi ha còpia!», i ja ha plogut des de llavors, torn a passar a net, en aquesta mateixa llibreta, el següent poema, originalment escrit en un espai en blanc del llibre de Vicente Cristóbal, «Ovidio y su poesía de amor»:

És improbable que l'amor no torni.
És, i no ho sé, la contradicció.
Calor de dins que ve de fora i fuig.
Escena del desig representable.
Cal·ligrafia abans del desesper.
Entrada on s'il·lumina l'abraçada.
No dorms perquè tens por de despertar.
Si ets tu, vol dir que ho eres i ho seràs.
Que te'n recordes, de quan començava?
Vergonya de no perdre la innocència...
Camins amb veritats que anaven tortes
per on hi havia la mentida gran.
S'empina el pensament i un glop l'ofega.
És impossible que t'estimi més.

El vaig firmar amb les inicials posades en minúscula, com més m'agrada de fer-ho, ¿potser imitant n'ecummings?, i un escrit, sobri, estricte lloc geogràfic, amb la data precisa: «Sant Antoni, 20-VII-2018». Era, per tant, fa cap a setanta-dues hores, el dia de Santa Margalida i havia acabat de llegir l'esmentat llibre sobre el gran poeta llatí. Volia seguir els consells de l'exiliat a Tomis?

25-VII-2018

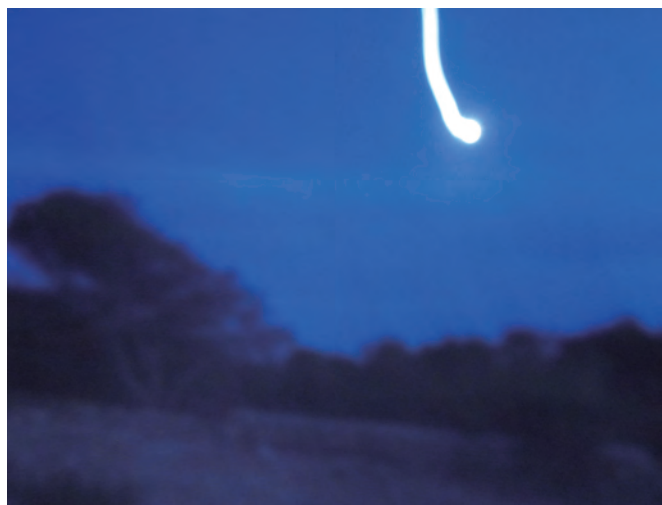
«Les relacions entre els sexes poden crear una passió només excepcionalment. Les relacions entre els sexes són, en general, decepcionants, i és per aquesta raó que totes les passions acaben –o gairebé– en decepcions terribles. Ara bé: així com les passions no treuen cap a res, les decepcions poden raonar-se –poden esdevenir decepcions raonables, matrimonis de raó, etc. El que s'anomena la felicitat, no és més que una decepció raonable, enraonada. Més enllà només hi ha dolor i misèria.» Josep Pla («Fer-se totes les il·lusions possibles i altres notes disperses»).

26-VII-2018

De l'efecte PLACEBO passam a l'efecte NOCEBO, la seua antítesi.

28-VII-2018

Llegit «La creació d'Eva i altres contes», de Carner. De la primera i desconcertant enravenada d'un nen fins al cim de l'àcrata que escriurà el poema que la vida de tothom necessita. Dissabte. Me'n vaig als supermercats Lidl i Mercadona. Són les sis i quart de la tarda.

31-VII-2018

Ester, hongaresa, és una bellesa. Treballa i s'avorreix i va a nedar a la platja d'en Bossa, on molta d'arena hi amaga el cap de l'agulla que em vol punxar.

3-VIII-2018

RADIOGRAFIA

Amb en Garicano Goñi, radiografia, no hi vull res. Amb en Truman Capote, potser el gas de la rialla, i a preu de miserable negror, despatxada a l'era d'en Manyà, a Portmany. S'han de mirar les envistes de la prova o pensament que és un mateix. Ficar-se endins d'aquell no-res que ens representa. Pronosticar que no és de la vida cap record oblidat, ni tampoc el que s'ignora sota els arbres sense l'ombra que no hi és i no hi serà mai. Devers la mort on hi ha un rellotge, ¿quina hora n'assenyales? El centre dels extrems me repeteix que puc no saber què volia. Les il·lusions són el revelat de les paraules que s'han escrit i esborrat de seguida. Un càlcul sense possibilitats.

5-VIII-2018

Nedar en un safareig, a la nit. El pes de la neu gairebé impossible, o jugar amb el temps que canta; que canta només aquest breu silenci d'ara. Fa bo de no dormir com no dormíem, i tanmateix ni ho recordam.

11-VIII-2018

No vaig caure a la mar. Va ser la mar que se'n va emportar el llibre. Jo xopollava i de sobte feia un cabussó i hi havia maregassa.

Guard el retall d'una fotografia d'Stefan Heunis/AFP (Getty Images) on apareix la cara d'una al·lota que transmet tota la fascinació del dolor als seus ulls molt oberts que miren directes a la càmera i demanen compassió i pietat amb una bellíssima violència continguda quan sabem que ella és completament innocent del que li pugui passar.

12-VIII-2018

«Las hermanas Munekata», Ozu, 1950.

Diumenge. La vida, ¿són paral·lelismes?
archive.org

17-VIII-2018

«¿Qué vale a ninguno lo que sabe si no lo procura saber y hacer mejor que otros? Ejemplo gratia: si uno no es buen jugador, ¿no pierde? Si es ladrón bueno, sábese guardar que no lo tomen. Ha de poner el hombre en lo que se hace gran diligencia y poca vergüenza y rota conciencia para salir con su empresa el corrillo de la gente.» Francisco Delicado («La lozana andaluza». Mamotreto XLI, p.174).

«Memorias de un inquilino», Yasujiro Ozu, 1947. Un infant perdut és recollit per una dona que en un principi no el vol, però l'acaba necessitant i l'acull quan el pare de debò el recupera i és que l'havia perdut i el buscava.

18-VIII-2018

«La tragèdia a la vida comença amb el vincle de pares i fills.»

Yasujiro Ozu.

Hitori musuko, 1936, VOSE («El hijo único»).

Dissabte. També avui ha plogut, però més poc.

Hem acabat de pagar el pintor que ens havia pintat la casa. Internet i telèfon, de nou també arreglats. Quan tot sembla que està bastant pitjor que mai, espurnes d'esperança i, tanmateix, molt de ressentiment, mala llet, indefensió, incapacitat absoluta sobre si res finalment vagi mai cap a millor.

Cor amb testicles: Lichtenberg: se l'hauria de llegir, sí que sí.

20-VIII-2018

Sempre torn a Carner sense saber on anava o buscant algun punt de fixació una mica segur. Llegir i escriure se necessiten. El somni ens desperta d'alguna realitat: i ara ets l'artista d'un sol quadre: verga i vagina i morir (¿la paraula?).

Veig inesperadament la posta de sol al caló des Moro. Per la contrarietat de no trobar la pel·lícula que buscava al videoclub. Espectacle fascinant i que s'escapa dels qualificatius com un dels més purs misteris. Hi havia molta gent, turistes sobretot: tothom en estat de mitja sedació per l'escena que s'hi representava vora l'illot de la Conillera i amb un gran globus vermellós que ha acabat naufragant. No he trobat la pel·lícula que buscava, perquè no l'han tornada a temps de tancar l'establiment i me n'he anat cap a casa bastant contrariat.

8-IX-2018

El pa del poeta.

El bar del poema.

La mort de la poesia.

10-IX-2018

Que n'Orson Wells te faci escriure!

Tot són projectes.

17-IX-2018

Allò que tu vulguis que sigui. Escrit tal qual. No ve ni fa que no s'entengui el que vull dir.

5-X-2018

Nietzsche, sotsobre de la barca del nostre pensament. En castellà, *zozobra* mareja fins i tot una mica i descompon la rogalia sempre intransigent del significat precís que s'hi amaga entre aquestes set lletres. Les vuit del terme català, però, perden bastant la gosadia i és com si naufragassin abans del temporal que les pronuncia en va, perquè no costa gaire d'acceptar que la paraula representa allò que significa i, a més a més, ho demostra amb gran fragilitat del sot, del sobre, que s'ajunten però que són a punt de trencar-se cadascun pel seu costat. La llengua catalana no és que sigui dèbil, sinó que no hi pot, amb la força descomunal que la tracta d'anihilar. Per tant, jo que escric en català i n'he hagut d'aprendre contra les cordes, en una mena de ring de boxa sense àrbitres, consider l'escriptura com un mètode de trànsit per la vida, a vegades inconscient i com adormit, o en estat letàrgic, i en altres ocasions protagonista absolut d'algun desig que pren la vida, arrabassant-nos-la a nosaltres mateixos, com a referència ineludible. No és una excusa per a deixar que la vida passi sense més, sinó una proposició, diguem-ne a voltes insensata, a prendre-hi part, ho hauré de tornar a dir, a la vida que tenim, sense reserves ni tampoc gaires treves. Iniciar la sessió i que Nietzsche salvi la mula de rebre més cops.

9-x-2018

La poesia és (o era) una intenció de canviar de vida.

31-x-2018

Que els mots són un intent que no existeix. [La paraula «invent», que anava a la vora, creuada per una línia diagonal, feta amb bolígraf, en senyal de voler eliminar-la, després d'una coma, de la forma verbal «intent», la descart i ja no la deix aquí el 13-ix-2019.]

2-xi-2018

Les paraules no han tornat a dir la veritat.
Des de quan?

Impromptu, però serà millor escriure'n el plural, impromptus: última nova llibreta.

Els poemes ja no són allà on eren.

3-xi-2018

El silenci parla a crits.

8-xii-2018

«Un món tan llunyà per la dificultat com el de la poesia de sobte s'apropa i sento de seguida que m'està canviant la vida.» Joan Margarit («Per tenir casa cal guanyar la guerra»).

9-xii-2018

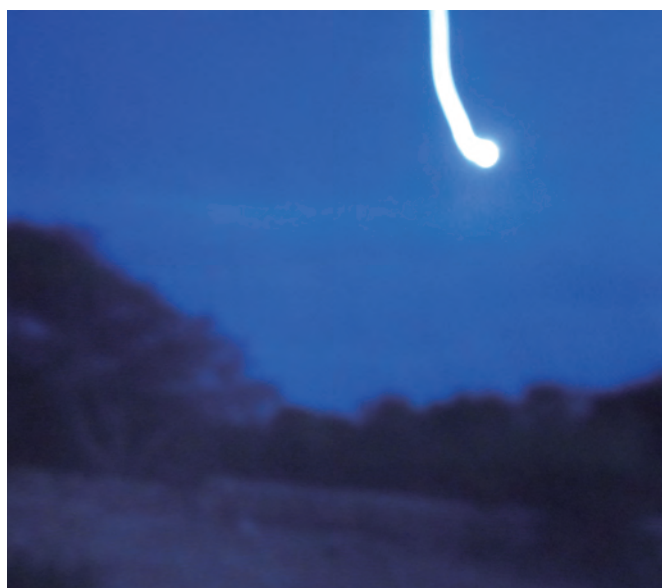
Les equivocacions. No és el títol d'un llibre de poemes que projecti d'escriure, sinó un plantejament de realitats viscudes i deixades enllà.

11-xii-2018

La pluja m'ha besat. El (propi) pensament s'oblida. La vora de la vida.

22-xii-2018

L'amor abstracte jo te'l don a tu.
Canviaré? Seré probable, idò?

23-xii-2018

Van Gogh sobre Vermeer, en carta al també pintor Émile Bernard: «És cert que en el parell de quadres que va pintar, s'hi pugui trobar tota la paleta de colors; però ajuntar el groc llimó, el blau pàl·lid i el gris clar és tan característic d'ell, com l'harmonització del negre, el gris i el rosa a Velázquez.»

25-xii-2018

De cos de dona neix la veritat.

29-xii-2018

«Poesia, i no pas de la millor, consumida fins a la náusea.» Cees Nooteboom («El cavaller ha mort»).

30-xii-2018

Els dos punts, el punt i coma, entretenir-se i jugar a escriure i a descobrir per què s'ha escrit el que s'ha escrit.

Un cavall de raça:
que guarda el secret
de la nostra vida,
de la nostra mort.

La traducció
del pensament ebri,
abans de la fosca;
desvestir la dona.

—o0o—

1-i-2019

«El miracle del món no resideix en tot el que ha desaparegut, sinó en tot el que encara pot trobar aquell que cerca.» Cees Nooteboom («El miracle de Piero della Francesca»).

Piero della Francesca va morir el 12 de desembre de 1492, dia del «descobriment» d'Amèrica.

—o0o—

BARTOMEU RIBES ■